

KWESTIONARIUSZ DLA KANDYDATKI NA KOMISARZA**Jessika ROSWALL****Środowisko, odporność wodna i konkurencyjna gospodarka o obiegu zamkniętym****1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską i niezależność osobista**

Jakie aspekty Pani kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłaby Pani odpowiedzialna? Jak przyczyni się Pani do realizacji wytycznych politycznych Komisji? Jak zamierza Pani uwzględnić aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich obszarów polityki podlegających Pani resortowi? W jaki sposób będzie Pani realizować włączanie problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki?

Jak może Pani wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej ani w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pani rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Dorastałam w Szwecji w latach 70. i 80.; sprawy europejskie wydawały się Szwedom wówczas często odległe. Być może wynikało to z naszego położenia geograficznego na obrzeżach kontynentu oraz głęboko zakorzenionej wizji Szwecji jako kraju niezrzeszonego i niezależnego. Nie było wcale oczywiste, że Szwecja przystąpi kiedyś do Unii. Na początku lat 90. jako młoda i zaangażowana politycznie studentka opowiedziałam się za członkostwem Szwecji w Unii, ponieważ nie tylko byłam przekonana, że przyniesie nam ono korzyści gospodarcze, ale i uważałam, że miejsce Szwecji jest w Unii. Budowana na wartościach takich jak otwartość, wolność i godność ludzka UE była uosobieniem aspiracji mojego pokolenia i przyszłości, jaką chcieliśmy zapewnić naszym dzieciom.

Pamiętam ten okres, jakby to wszystko miało miejsce wczoraj – dyskusje w rodzinnym gronie, szkolne debaty oraz spotkania z obywatelami w ratuszach i na placach w całym kraju. Nigdy nie zapomnę uczucia rozpierającej mnie dumy, gdy Szwecja w końcu stała się państwem członkowskim. Możliwość dalszego budowania naszej wspólnej europejskiej przyszłości w roli komisarza będzie dla mnie najwyższym zaszczytem.

Moją głowę, jako dumnej matki i babci, coraz częściej zaprzątają myśli o stanie Unii, gdy przekażemy pałeczkę następnemu pokoleniu. Nasz dobrostan zależy od naszego bezpieczeństwa, dobrobytu i środowiska, a wyzwania w tych obszarach są liczne. Jestem jednak również przekonana, że razem możemy im sprostać.

W 2023 r. podczas szwedzkiej prezydencji Rady powierzono mi jako ministrowi do spraw europejskich zadanie promowania bardziej ekologicznej, bezpieczniejszej i zamożniejszej Europy. Pomoc w wyznaczaniu kierunku polityki Unii w bezprecedensowo niestabilnym okresie była równie trudnym, co i satysfakcjonującym zadaniem. Jestem dumna, że mogłam przyczynić się do utrzymania naszego wsparcia dla Ukrainy, ustanowienia kwestii konkurencyjności politycznym priorytetem i wypracowania porozumienia w sprawie istotnych elementów pakietu „Gotowi na 55”.

Kilka tygodni temu przewodnicząca Ursula von der Leyen powierzyła mi jako kandydatce na komisarza resort, którego działania przekładają się na życie wszystkich Europejczyków. W piśmie określającym moje zadania przewodnicząca zauważyła, że klimat i ochrona przyrody mają kluczowe znaczenie dla dobrobytu i zdrowia. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę pracować na rzecz wdrożenia wytycznych politycznych jako komisarz do spraw środowiska, odporności wodnej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, a także jako aktywna, otwarta na współpracę i zaangażowana członkini kolegium komisarzy. Niewiele obszarów polityki jest tak ściśle związanych z dorobkiem prawnym Unii. Moje działania

będą zatem wymagały bliskiej współpracy z innymi członkami kolegium – wierzę, że moja dotychczasowa kariera polityczna jest najlepszym dowodem na to, że jestem w stanie stawiać czoło temu zadaniu.

Jako komisarz będę kładła duży nacisk na lokalne kampanie informacyjne dla obywateli o działaniach Unii podejmowanych zarówno w ramach mojego resortu, jak i poza nim. Z tego powodu z niecierpliwością oczekuję na wizyty we wszystkich państwach członkowskich i w licznych regionach oraz na aktywną współpracę z naszymi międzynarodowymi partnerami, zwłaszcza w ramach globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu i globalnego traktatu w sprawie tworzyw sztucznych. Zgodnie z celem Komisji, jakim jest wzmocnienie geopolitycznej roli Europy, będę również dążyć do tego, by UE stała się liderem w zakresie globalnego zarządzania środowiskiem, zwłaszcza w odniesieniu do ochrony różnorodności biologicznej, odporności wodnej i polityki w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, co przyczyni się zarówno do zwiększenia naszej globalnej konkurencyjności, jak i zrównoważenia środowiskowego.

Jako komisarz kontynuuję również ważne działania na rzecz równouprawnienia płci i aktywizacji młodzieży, w których to kwestiach Parlament wiodzie prym. Jak podkreślono w ramach Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska oraz Globalnego Forum OECD na temat Środowiska zmiany środowiskowe mają skutki zróżnicowane ze względu na płeć. W związku z tym zgodnie z wymogami ósmego unijnego programu działań w zakresie środowiska zobowiązę się do uwzględniania aspektu płci we wszystkich obszarach polityki ochrony środowiska, współpracując przy tym z komisarzem odpowiadającym za kwestie równościowe i korzystając z zasobów takich jak koordynator ds. równości DG ds. Środowiska i grupa zadaniowa Komisji ds. równości. Dopilnuję, aby w ocenach skutków brano pod uwagę odpowiedni wpływ na kwestię płci i będę współpracować w tym zakresie z zainteresowanymi stronami. Będzie to oznaczało m.in. uwzględnienie skutków społecznych polityki ochrony środowiska dla kobiet, zwłaszcza w grupach wrażliwych, oraz dopilnowanie, aby unijna transformacja w kierunku zrównoważonego rozwoju nie pogłębiła istniejących nierówności.

Trwałe pogorszenie stanu środowiska i nieodwracalna utrata różnorodności biologicznej będą miały wpływ na młode pokolenia. Przy tym młodzież ma własne, czasami zróżnicowane, poglądy na temat właściwego podejścia do polityki ochrony środowiska, odporności wodnej i gospodarki o obiegu zamkniętym. Cieszy mnie więc perspektywa organizacji mojego pierwszego dialogu z młodzieżą na temat polityki, który odbyłby się w trakcie pierwszych 100 dni mojego mandatu. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będzie mi bardzo zależało na spotkaniach z przedstawicielami młodzieży w całej UE i na arenie międzynarodowej, w tym z organizacjami ekologicznymi i młodymi rolnikami. Konsultacje te pomogą mi zrozumieć perspektywę młodzieży i uwzględnić ją podczas kształtowania przydzielonego mi obszaru polityki oraz podczas reprezentowania UE na całym świecie.

Jako kandydatka na komisarza, która prosi o Państwa zaufanie, obiecuję kierować się najwyższymi normami etycznymi, zawsze działać zgodnie z traktatami oraz przestrzegać kodeksu postępowania komisarzy. Podczas szwedzkiej prezydencji Rady skupiłam się przede wszystkim na roli bezstronnego mediatora i wypracowywaniu porozumienia między państwami członkowskimi. Jako komisarz nie będę przyjmować instrukcji od żadnego rządu ani innego podmiotu i zawsze będę działała w interesie Europy. Jeżeli zaistnieje sytuacja, która mogłaby spowodować konflikt interesów przy wykonywaniu moich obowiązków, niezwłocznie poinformuję o tym przewodniczącą. Jestem świadoma znaczenia moich deklaracji. Jako wykształcona prawniczka, była członkini Szwedzkiej Izby Adwokackiej, długoletnia posłanka do parlamentu i minister, poświęciłam swoje życie pracy, w której kieruję się zasadą uczciwości, niezależności i bezstronności.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Czy może Pani zobowiązać się do należytego informowania Parlamentu o swoich działaniach i działaniach podległych Pani departamentów? W jakim zakresie uznaje Pani swoją odpowiedzialność przed Parlamentem?

Jakie konkretne zobowiązania jest Pani w stanie podjąć w odniesieniu do zaangażowania i obecności w Parlamencie, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych, w odniesieniu do przejrzystości, współpracy i skutecznych działań w następstwie stanowisk zajmowanych przez Parlament oraz składanych przez niego wniosków w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pani gotowa udostępniać Parlamentowi na czas informacje i dokumenty na równi z Radą?

Od czasu powstania siła Unii leży we współpracy. Bez współpracy ponadkrajowej, ponadregionalnej i ponadprzekonaniami politycznymi projekt europejski nigdy by się nie udał. Na tej zasadzie współpracy opierają się też stosunki między unijnymi instytucjami. Obiecuję, że ta zasada będzie również przyświecać mojej pracy.

Jako długoletnia posłanka do parlamentu, były minister do spraw europejskich i aspirujący komisarz, doskonale wiem, jak ważny jest dialog z obywatelami, którym mam nadzieję służyć. Jako członkini kolegium, działając zgodnie z procedurami określonymi w Traktacie, czuję się odpowiedzialna przed posłami i posłankami do Parlamentu Europejskiego wybieranymi w wyborach bezpośrednich. W ten sposób pracowałam w rządzie krajowym i tak samo będę pracować jako komisarz.

Parlament wielokrotnie odgrywał wiodącą rolę w zrównoważonej transformacji Europy. Domagali się Państwo konkretnych działań i wyników, dając jednocześnie głos tym obywatelom, którzy obawiają się, że nasze przepisy bywają zbyt złożone. Byłam tego naocznym świadkiem podczas szwedzkiej prezydencji Rady, kiedy to w trakcie mojej kadencji ministra do spraw europejskich wzięłam udział w niemal 50 debatach plenarnych. To nieocenione doświadczenie pozwoliło mi lepiej zrozumieć ambicje i obawy Parlamentu, dzięki czemu mogłam pomóc współprawodawcom w znalezieniu nici porozumienia. Zrównoważone i sprawiedliwe przemiany należy opracowywać we współpracy z Parlamentem, aby zadbać o jak najszerze wsparcie demokratyczne i jak najskuteczniejsze działanie polityki.

Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, obiecuję kontynuować tę wymianę informacji oraz dążyć do konsolidacji tego szczególnego partnerstwa między Parlamentem i Komisją zgodnie ze zobowiązaniami potwierdzonymi przez przewodniczącą w jej wytycznych politycznych, w porozumieniu ramowym z 2010 r. oraz w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z 2016 r. Jako komisarz dopilnuję, aby wszelkie interakcje między Parlamentem a mną i moim gabinetem opierały się na otwartości, przejrzystości, wzajemnym zaufaniu i regularnej wymianie informacji, co zakłada między innymi, że będę osobiście brać udział w wysłuchaniach w komisjach, debatach plenarnych i negocjacjach międzynarodowych.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, z zaangażowaniem włączę się w realizację zobowiązania przewodniczącej do przyznania Parlamentowi większej roli w inicjowaniu i kształtowaniu prawodawstwa. Z przyjemnością będę w ramach specjalnego zorganizowanego dialogu z właściwą komisją omawiać wszelkie rezolucje Parlamentu przyjęte na mocy art. 225 dotyczące kwestii wchodzących w zakres mojego resortu i będę brała czynny udział w obradach Komisji poświęconym takim rezolucjom. Aby umożliwić Parlamentowi skuteczne sprawowanie demokratycznego nadzoru, zobowiązę się do dostarczania niezbędnych informacji na temat planowanych inicjatyw i trwających procedur ustawodawczych w sposób jasny i terminowy oraz na równi z Radą. W ramach tych zobowiązań będę też szybko i konkretnie reagować na stanowiska i wnioski Parlamentu w sprawie inicjatyw ustawodawczych. Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa zapewniam też, że dopilnuję, aby Parlament był w pełni informowany o potencjalnych skutkach społecznych, środowiskowych i gospodarczych proponowanych przepisów.

Pytania Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

3. Jakie konkretnie kroki zamierza Pani podjąć w kontekście europejskiej strategii odporności na deficyt wody, aby efektywnie gospodarować wodą i rozwiązać problemy niedoboru wody, zanieczyszczenia wody i zagrożeń związanych z wodą? W jaki sposób uwzględni Pani specyfikę poszczególnych państw członkowskich, w tym specyfikę ich rolnictwa, oraz podstawowy związek między wodą a zdrowymi ekosystemami, biorąc również pod uwagę dostępne technologie? Jakie środki zamierza Pani podjąć, aby uzyskać i utrzymać wysokie normy jakości wody, w tym poprzez egzekwowanie obowiązującego prawa?

Kwestie związane z wodą mają charakter globalny, a UE musi pozostać liderem w tej dziedzinie. Zrównoważona gospodarka wodna, odporność wodna i odporność na niedobór wody to główne wyzwania, które zadecydują o przyszłości UE i jej państw członkowskich. Woda jest niezbędna dla ludzi, przedsiębiorstw, rolnictwa, infrastruktury, energii, żeglugi śródlądowej i całych ekosystemów oraz możliwych dzięki nim usług ekosystemowych. Jednocześnie w wielu zakątkach Europy i świata obserwujemy już zjawisko stresu wodnego, które jest spowodowane zmianą klimatu, nieumiejętnym zarządzaniem strukturalnym, użytkowaniem gruntów niezgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, zmianami hydromorfologicznymi i zanieczyszczeniem środowiska.

Europejskie regiony i miasta coraz częściej mierzą się z śmiertelnymi falami upałów, niedoborem wody i gwałtownymi powodziąmi. Wolny od zanieczyszczeń i wydajny system gospodarki wodnej o obiegu zamkniętym jest niezwykle ważny z punktu widzenia obywateli oraz trwałego dobrobytu i konkurencyjności UE we wszystkich sektorach gospodarki (zob. też pytanie 8). Zapewnienie wszystkim dostępu do czystej wody musi być kluczowym elementem programu sprawiedliwej transformacji.

W ramach europejskiej strategii odporności wodnej będziemy zatem dążyć do utrzymania zasobów wody dobrej jakości na odpowiednim poziomie w UE i poza nią, zwiększenia konkurencyjności przemysłu wodnego w zakresie innowacji oraz pochylimy się nad przyczynami problemów związanych z wodą, które obejmują jej zanieczyszczenie i niedobór oraz wpływ zmiany klimatu. Wspomniana strategia będzie uzupełnieniem nowego europejskiego planu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, europejskiego mechanizmu obrony cywilnej i europejskiego paktu na rzecz oceanów. Będę ściśle współpracować z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu, komisarzem do spraw gotowości i zarządzania kryzysowego oraz komisarzem do spraw rybołówstwa i oceanów, aby nasze podejście we wszystkich inicjatywach związanych z wodą było spójne. W tym kontekście najbardziej liczyć będzie się współpraca i solidarność.

Aby poszczególne etapy zarządzania wodami słodkimi w cyklu hydrologicznym dobrze ze sobą współgrały, należy przyjąć kompleksowe podejście „od źródła do morza”. Współpracując z komisarzem do spraw rybołówstwa i oceanów, obiecuję dopilnować, aby nasze ekosystemy morskie i przybrzeżne były zarządzane w zrównoważony sposób, co z kolei pozwoli zbudować solidne podstawy dobrze prosperującej niebieskiej gospodarki.

Moje działania obejmą trzy główne tory. Skoncentruję się na rygorystycznym wdrażaniu obowiązującego prawodawstwa, znacznych inwestycjach w infrastrukturę wodną i ważne czyste technologie przemysłowe, a także na uproszczeniu prawodawstwa, tam gdzie okaże się to przydatne. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami priorytetowo wdrażać kluczowe przepisy i zadbam o indywidualne wsparcie dla państw członkowskich, uwzględniając ich szczególne potrzeby, w tym te regionalne. Jestem otwarta na dialog, ale nie zawaham się podjąć działań w zakresie egzekwowania prawa w przypadku strukturalnego braku zgodności z przepisami. W odniesieniu do potrzeb finansowych zamierzam współpracować z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz innymi instytucjami finansowymi i zainteresowanymi stronami, aby opracować nowe rozwiązania finansowe i zwiększyć inwestycje zarówno w tradycyjne, jak i oparte na zasobach przyrody rozwiązania infrastrukturalne.

Mając świadomość regionalnych różnic i wyzwań, opracuję europejską strategię odporności wodnej, która będzie promować spójne i dostosowane do konkretnych warunków każdego państwa członkowskiego podejście do gospodarki wodnej. Cała UE zmagą się z wieloma różnymi problemami związanymi z wodą, m.in. z niedoborem zasobów wodnych spowodowanym przedłużającymi się okresami suszy, katastrofalnymi powodziąmi oraz degradacją ekosystemów wodnych zarówno w środowisku słodkowodnym, jak i morskim. Nasi obywatele i przedsiębiorstwa płacą za to wysoką cenę. Chociaż wymienione problemy są powszechne w całej Unii, to w różnych regionach mamy do czynienia z różnymi zjawiskami i różnym ich natężeniem. We współpracy z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw spójności i reform będę starała się pobudzać inwestycje i forsować reformy, które mają rozwiązać problemy związane z wodą. Musimy zachować spójność społeczną i terytorialną oraz zwiększyć odporność społeczności wiejskich i miejskich w całej UE.

Zdaję sobie sprawę ze szczególnych wyzwań stojących przed sektorem rolnym, na którym mocno odbijają się niedobór i nadwyżka wody, a także jej pogarszająca się jakość. Uważam, że musimy wdrożyć konkretne działania, aby promować praktyki rolnicze charakteryzujące się odpornością wodną oraz przeciwdziałać negatywnemu wpływowi składników odżywczych (w tym azotanów) i spływu pestycydów na jakość wody. Współpracując z komisarzem do spraw rolnictwa i żywności, będę zabiegać o uwzględnienie odporności wodnej w nowej wizji rolnictwa i żywności.

W ramach strategii odporności wodnej chcę również promować rozwój i wykorzystanie nowych technologii, ułatwiając dostęp do finansowania i zachęcając do wydajnego gospodarowania wodą, m.in. poprzez jej ponowne wykorzystanie. Podstawą tych działań będą innowacyjne rozwiązania wykorzystywane w unijnym sektorze wodnym i wiedza ekspercka w zakresie infrastruktury wodnej, wydajnej gospodarki wodnej, cyfryzacji i sztucznej inteligencji (AI).

Zobowiązuję się do promowania globalnej odporności wodnej, a jeśli moja kandydatura na komisarza zostanie zatwierdzona, w ramach przygotowań do zaplanowanej na 2026 r. konferencji ONZ w sprawie wody podejmę rozmowy i współpracę z państwami trzecimi, przede wszystkim ze specjalnym wysłannikiem ONZ ds. wody.

Priorytetem będzie zapewnienie dostępu do bezpiecznej wody pitnej i systemu wodno-kanalizacyjnego oraz zachęcanie do transgranicznej współpracy w zakresie wody. Wspieranie wielostronnych działań w zakresie wody w ramach porozumień, takich jak konwencja EKG ONZ lub konwencja ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia, przyczyni się do pokoju i stabilnej sytuacji na świecie.

4. Jakie konkretne środki zamierza Pani przedstawić w ramach aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, aby wzbudzić popyt rynkowy na surowce wtórne i stworzyć jednolity rynek odpadów? Czy oprócz niezbędnego wdrożenia obowiązujących przepisów akt ten wykroczy poza przegląd obecnych ram prawnych dotyczących odpadów i zrównoważonych produktów? Jaki jest jego spodziewany wpływ na ślad środowiskowy Unii, wykorzystanie zasobów i konkurencyjność UE? Jakie konkretne działania sektorowe – na przykład dotyczące surowców krytycznych i tekstyliów – zostaną podjęte, również w związku z importem z państw trzecich?

Przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym oznacza odejście od podejścia liniowego na rzecz podejścia, które uwzględnia cały cykl życia produktów i materiałów. Ma to kluczowe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności i wyników gospodarczych, przy jednoczesnym zmniejszeniu naszego śladu środowiskowego i uniezależnieniu się od zasobów pierwotnych. Podejścia oparte na obiegu zamkniętym pozwolą zoptymalizować produktywność zasobów i wykorzystanie materiałów wtórnych i powinny być integralną częścią Czystego Ładu Przemysłowego.

Wydobycie i przetwarzanie zasobów odpowiada za ponad połowę światowych emisji gazów cieplarnianych, znaczną część problemów zdrowotnych i utratę większości bioróżnorodności, jeśli weźmie się pod uwagę zmianę użytkowania gruntów. Europejski przemysł wytwórczy ponosi największe koszty produkcji z tytułu zasobów, dlatego ich ostrożne i racjonalne wykorzystanie jest bardzo ważne dla konkurencyjności. Przemysł UE jest uzależniony od surowców krytycznych i strategicznych, a systemy o obiegu zamkniętym mają pozwolić na jak najdłuższą eksploatację zasobów, a tym samym ograniczyć produkcję odpadów i zmniejszyć zależności zewnętrzne, które zagrażają naszej otwartej strategicznej autonomii.

Poprzednia Komisja intensywnie pracowała nad wprowadzeniem nowych inicjatyw i przeglądem kluczowych aktów prawnych.

Jednocześnie jednolity rynek gospodarki o obiegu zamkniętym pozostaje w sferze planów.

Główne przeszkody na drodze UE do gospodarki o obiegu zamkniętym to stosunkowo niski popyt na surowce wtórne oraz produkty i usługi o zamkniętym cyklu życia, a do tego niewydajny jednolity rynek odpadów. Podkreślili to w swoich sprawozdaniach Enrico Letta i Mario Draghi. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zajmę się pracą między innymi w tych obszarach.

Aby stworzyć konkurencyjną gospodarkę o obiegu zamkniętym i czerpać jak największe korzyści z jednolitego rynku, kluczowe znaczenie ma zniwelowanie niewydajności rynku (zob. też pytanie 9). Surowce wtórne są często droższe niż surowce pierwotne, których ceny zazwyczaj nie uwzględniają wpływu ich wydobycia i przetwarzania na środowisko. Zanim przedstawię akt w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, szczegółowo przeanalizuję te problemy i przeprowadzę szeroko zakrojone dyskusje z zainteresowanymi stronami, organami krajowymi i środowiskiem biznesu, aby przyjrzeć się potencjalnym rozwiązaniom, przy czym cały czas będę kierowała się myślą o zwiększeniu konkurencyjności i usprawnieniu procesów. Mam tutaj na myśli m.in. strategie, które zwiększą wykorzystanie surowców wtórnych, a tym samym zmniejszą ślad środowiskowy – zwłaszcza ślad środowiskowy konsumenta i ślad materiałowy – i pozytywnie wpłyną na konkurencyjność naszego przemysłu.

Widzę potencjał w trzech elementarnych działaniach:

- praktyczne wdrożenie kompleksowych przepisów, które Parlament i Rada zatwierdziły podczas ostatniej kadencji. Obejmują one monitorowanie, wczesne ostrzeganie i pomoc techniczną, a także poszukiwanie rozwiązań finansowych;
- wykorzystanie zalet jednolitego rynku, co wiąże się z większą harmonizacją przepisów i skuteczniejszym podejściem do takich kwestii jak rozszerzona odpowiedzialność producenta i kryteria zniesienia statusu odpadu, a także usprawnienie i uproszczenie przepisów;

- zwiększenie rentowności przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz promowanie produktów i modeli biznesowych o zamkniętym cyklu życia, w tym w szybko rosnącym strumieniu e-odpadów, który obfituje w surowce krytyczne i inne cenne materiały.

Należy również pamiętać, że UE działa na rynkach światowych, a wpływ naszej polityki wykracza poza unijne granice. W związku z tym, jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę współpracować z pozostałymi komisarzami nad międzynarodowym wymiarem gospodarki o obiegu zamkniętym. Dzięki tej współpracy będę mogła zadbać o równe warunki działania, m.in. poprzez nadzór rynku. Musimy również zdywersyfikować przywóz surowców krytycznych i promować obieg zamknięty za pośrednictwem czystych partnerstw handlowo-inwestycyjnych, aby podtrzymywać długoterminowe i wzajemnie korzystne stosunki.

Aby wskazać skuteczne i odpowiednie instrumenty dla aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, pragnę zaangażować się w szeroko zakrojone konsultacje i przeprowadzić kompleksowe oceny skutków, starannie analizując dotychczasowy dorobek prawny, potencjalne skutki finansowe i obciążenie administracyjne. Chociaż wszelkie potencjalne działania muszą być ukierunkowane, jeśli uznaję to za konieczne, zamierzam wykroczyć poza przegląd obecnych ram. Przykłady instrumentów, które mogłyby odegrać ważną rolę, to m.in. dalsza harmonizacja prawodawstwa, działania ukierunkowane na rosnącą ilość e-odpadów, działania wspierające nowe rynki w postaci celów w zakresie zawartości materiałów z recyklingu i zachęt gospodarczych oraz przegląd polityki zamówień publicznych. Biorąc pod uwagę różnorodność materiałów oraz specyficzne dla każdego z nich problemy związane z popytem i podażą, nie będę stosować uniwersalnego podejścia. Zamiast tego będę kontynuować wdrażanie strategii i przepisów w zakresie tworzyw sztucznych, baterii, opakowań i tekstyliów, dostosowując nasze działania do specyfiki poszczególnych sektorów.

Pragnę też dodać, że jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zamierzam – jak można przeczytać w piśmie określającym moje zadania – przedstawić nową strategię w zakresie biogospodarki, która zakłada zachęcanie do innowacji, zrównoważoną produkcję biomateriałów na dużą skalę i wykorzystanie synergii z gospodarką o obiegu zamkniętym (zob. też pytanie 7).

Do budowy gospodarki o obiegu zamkniętym wykorzystam również, w porozumieniu z zainteresowanymi stronami, potencjał rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów, upraszczając wymogi dotyczące ekoprojektu, zwiększając ich operacyjność i skuteczność (zob. też pytanie 9).

Podsumowując, moim celem jest przygotowanie aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, który przyczyni się do konsekwentnego zmniejszania się śladu środowiskowego Unii, a jednocześnie wzmocni konkurencyjność UE i zwiększy naszą otwartą strategiczną autonomię.

5. W jaki sposób wdroży Pani plan działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń, aby zadbać o to, by wszystkie sektory zostały, stosownie do potrzeb, odpowiednio uwzględnione, i czy przewiduje Pani dodatkowe działania? Kiedy przedstawi Pani wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia REACH, który uprości przepisy, gwarantując jednocześnie lepszą ochronę zdrowia i środowiska oraz konkurencyjność przemysłu? Jaki jest Pani plan, by zminimalizować narażenie ludzi i środowiska na substancje PFAS, a jednocześnie zadbać o proste i wykonalne przepisy dla przemysłu dzięki uwzględnieniu nieodzownych zastosowań?

Czysta woda i czyste powietrze to podstawowe prawa, które wszystkim przynoszą korzyści. Inicjatywy w ramach planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń z 2021 r. dobiegły już końca lub są na bardzo zaawansowanym etapie. Mowa tutaj m.in. o zmienionych, zaostrzonych i zaktualizowanych przepisach, dzięki którym wdrażamy Europejski Zielony Ład w zakresie jakości powietrza, zanieczyszczenia wód, oczyszczania ścieków komunalnych, emisji przemysłowych, rtęci oraz klasyfikacji, oznakowania i pakowania szkodliwych chemikaliów. Zgodnie z wytycznymi politycznymi nowo wybranej przewodniczącej Komisji priorytetem na nadchodzące lata będzie wdrożenie tych nowych inicjatyw i wspieranie państw członkowskich – w tym regionów i miast – w ich realizacji, a wszystko to ma przynieść korzyści zarówno obywatelom, zwłaszcza osobom znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, jak i przedsiębiorstwom.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, przeprowadzę szeroko zakrojony przegląd postępów w realizacji naszych celów na drodze do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń do 2030 r. Pozostałe ważne kroki to m.in. zakończenie trwających ocen prawodawstwa dotyczącego azotanów, ram prawnych w zakresie strategii morskiej i przepisów o jakości wody w kąpieliskach, a także ocena

adekwatności zasady „zanieczyszczający płaci”. W tym kontekście należy również pamiętać o planowanej strategii odporności wodnej.

W wytycznych politycznych wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca zapowiedziała też pakiet dotyczący przemysłu chemicznego, który będzie częścią Czystego Ładu Przemysłowego. Pakiet ten powinien usprawnić egzekwowanie przepisów dotyczących chemikaliów, aby zapewnić równe warunki działania, w tym w odniesieniu do sprzedaży przez internet, z myślą o utrzymaniu i wspieraniu konkurencyjnej pozycji zrównoważonych przedsiębiorstw UE na całym świecie. Powinien on być ponadto źródłem większego wsparcia dla przemysłu chemicznego, a w szczególności MŚP, w przechodzeniu na bezpieczniejsze alternatywy. Zobowiązuję się do przygotowania, wraz z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej, pakietu dotyczącego przemysłu chemicznego, który obejmie wnioski ustawodawczy w sprawie zmiany rozporządzenia REACH w 2025 r. (zob. też pytanie 8). W ramach przeglądu REACH chcę uprościć i uaktualnić ramy regulacyjne, aby zwiększyć trwałą konkurencyjność i bezpieczeństwo w UE oraz chronić zdrowie ludzkie i środowisko. Chcę dokonać przeglądu podwójnego systemu zezwoleń i ograniczeń, aby znacznie ograniczyć zapotrzebowanie na indywidualne zezwolenia na stosowanie substancji niebezpiecznych, a także zwiększyć wymogi w zakresie informacji w kluczowych obszarach, takich jak substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego. Pozwoli to wyeliminować luki informacyjne i lepiej kontrolować ryzyko.

W komunikacie Komisji z kwietnia 2024 r. w sprawie „nieodzwrotnego zastosowania” uznano, że istnieją istotne zastosowania przemysłowe substancji szkodliwych, w tym PFAS, które mają kluczowe znaczenie dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także dla naszej autonomii strategicznej. Obecny wniosek dotyczący ograniczenia PFAS w wielu zastosowaniach konsumenckich i przemysłowych powinien zwiększyć jasność i przewidywalność przepisów tak szybko jak to tylko możliwe. Mogę już dzisiaj zadeklarować, że postaram się zakazać używania PFAS w zastosowaniach konsumenckich, takich jak produkty kosmetyczne, materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością czy odzież wierzchnia. W przypadku braku odpowiednich rozwiązań alternatywnych o tym samym stopniu wydajności i bezpieczeństwa poproszę dalsze użycie PFAS do czasu znalezienia akceptowalnych zamienników w zastosowaniach przemysłowych, zwłaszcza tych krytycznych, w ściśle kontrolowanych warunkach, które będzie regulowane surowymi przepisami dotyczącymi emisji i unieszkodliwiania, aby ograniczyć ich uwalnianie do środowiska. Jednocześnie wprowadzę zachęty do innowacji i opracowywania zrównoważonych zamienników.

6. Czy zobowiązuje się Pani do pełnego i terminowego wdrożenia i egzekwowania obowiązujących przepisów dotyczących przyrody oraz do wywiązania się z międzynarodowych zobowiązań UE? Jak zapewni Pan odpowiednie środki finansowe na realizację tych polityk, włącznie z ewentualnym specjalnym funduszem na rzecz odbudowy zasobów przyrodniczych w następnych WRF? Czy przewiduje Pani stworzenie ram dla tzw. nature credits?

Zobowiązuję się do pełnego i terminowego wdrożenia i egzekwowania wszystkich przepisów dotyczących przyrody oraz do wywiązania się z **międzynarodowych zobowiązań UE w zakresie bioróżnorodności**, przede wszystkim w ramach globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu. Zdrowe ekosystemy przynoszą ludziom i społeczeństwom wiele korzyści, w tym łagodzą zmiany klimatu i pozwalają na lepsze przystosowanie się do nich, zapobiegają klęskom żywiołowym, zapewniają bezpieczeństwo żywnościowe, bezpieczeństwo wodne i różne inne usługi ekosystemowe. Ma to kluczowe znaczenie dla dobrostanu naszego społeczeństwa i odporności naszych gospodarek, a także dla naszej konkurencyjności w długoterminowej perspektywie.

Chociaż cel, jakim jest ochrona prawna 30% obszarów lądowych, wydaje się osiągalny, to w odniesieniu do mórz wymaga on wzmożonych wysiłków. Musimy ponadto dopilnować, aby wszystkie obszary chronione były skutecznie zarządzane i zachowane, co przyniesie największe korzyści społeczeństwu, gospodarce i oczywiście samej przyrodzie.

Dorobek prawny w zakresie przyrody, w tym tzw. dyrektywy ptasia i siedliskowa i nowe rozporządzenie o odbudowie zasobów przyrodniczych, to ważne i zarazem elastyczne narzędzia, które pomagają chronić i odbudowywać ekosystemy, zabezpieczać kluczowe usługi ekosystemowe i zwiększać odporność Europy. Tym samym zwiększają one również naszą konkurencyjność. Pełne wdrożenie i egzekwowanie tych przepisów jest również niezbędne do wypełnienia międzynarodowych zobowiązań UE, które będą jednym z moich głównych priorytetów jako komisarza.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, skupię się na wdrażaniu tych przepisów, ściśle współpracując ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i korzystając jednocześnie z całego dostępnego zestawu instrumentów, w tym w zakresie pomocy technicznej, budowania zdolności, zapewniania zgodności i egzekwowania prawa. Chcę również współpracować z regionami, aby omawiać konkretne wyzwania regionalne. Jestem orędowniczką uproszczenia przepisów, dlatego będę dążyć do zminimalizowania zbędnych obciążeń administracyjnych oraz, w miarę możliwości, do poprawy spójności i synergii między różnymi politykami bez uszczerbku dla ich celów.

Uważam, że musimy szybko wdrożyć narzędzia cyfrowe i w pełni wykorzystać ich potencjał. Mam tu przede wszystkim na myśli technologie obserwacji Ziemi, które pomogą wdrażać i egzekwować przepisy, a jednocześnie zminimalizować obciążenia administracyjne dla zainteresowanych stron.

Pobudzanie inwestycji przyjaznych przyrodzie jest niezbędne do zbudowania odpornej i konkurencyjnej gospodarki. Inwestując w przyrodę, nie tylko stawiamy czoła wyzwaniom środowiskowym, lecz również tworzymy nowe możliwości dla ludzi, przedsiębiorstw i tworzymy miejsca pracy w nowych sektorach. Musimy przeznaczyć na przyrodę odpowiednie środki publiczne i prywatne.

Należy w pełni wykorzystać szereg możliwości finansowania przyrody, które przewidziano w obecnych wieloletnich ramach finansowych. Jak wskazała nowo wybrana przewodnicząca w wytycznych politycznych, musimy inaczej podejść do kolejnych wieloletnich ram finansowych, aby uchwalić nowoczesny i wzmocniony budżet. Naszym celem jest długoterminowy budżet, który będzie bardziej ukierunkowany, prostszy i skuteczniejszy, a jednocześnie będzie odzwierciedlał europejskie priorytety strategiczne i nasze ambicje, by stać się Komisją inwestycji. Zobowiązuję się wskazać najlepszy sposób na odbudowę zasobów przyrodniczych z wykorzystaniem różnych źródeł oraz najlepsze środki zachęty do wynagradzania rolników i innych zarządców gruntów, którzy pracują z poszanowaniem przyrody. Pochylę się nad tymi kwestiami wraz z komisarzem do spraw rolnictwa i żywności oraz komisarzem do spraw budżetu i administracji publicznej oraz zwalczania nadużyć finansowych. Musimy najpierw odpowiedzieć na pytanie, co chcemy sfinansować, a następnie znaleźć optymalny sposób na realizację naszych celów, aby osiągnąć jak najlepsze realne wyniki. Dzięki temu zwiększymy wpływ naszego finansowania.

Biorąc pod uwagę, że dodatkowe środki finansowe są pilnie potrzebne i dają one duże możliwości gospodarcze, zamierzam – jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona – zgłębić kwestię utworzenia i wdrożenia zachęt rynkowych, które będą uzupełnieniem finansowania publicznego. Będą to m.in. certyfikaty przyrodnicze i tzw. nature credits, służące finansowemu wynagradzaniu tych, którzy kultywują zrównoważone praktyki. Takie środki zachęty mogą również skłonić zakłady ubezpieczeń do większych inwestycji w trwałe ekosystemy, pomóc przedsiębiorstwom w wykorzystywaniu usług ekosystemowych oraz promować rozwój produktów przyjaznych dla środowiska. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam nawiązać dialog z odpowiednimi zainteresowanymi stronami i kontynuować prace nad programami pilotażowymi w zakresie certyfikacji bioróżnorodności i tzw. nature credits, wspierając obecne działania krajowe. Programy te powinny spełniać rygorystyczne kryteria jakości zgodne z europejskimi i międzynarodowymi celami w zakresie bioróżnorodności.

7. Jak zaktualizowana strategia dotycząca biogospodarki uwolni potencjał europejskiej biogospodarki w sposób zrównoważony i spójny z celami określonymi w Zielonym Ładzie? Jakie konkretne działania podejmie Pani, by wdrożyć strategię opartą na podstawach naukowych, która istotnie przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności gospodarki UE przy jednoczesnym poszanowaniu zasobów środowiskowych i naturalnych?

Rozwijający się w UE sektor biogospodarki oferuje alternatywne i innowacyjne rozwiązania, które mogą znaleźć zastosowanie w wielu sektorach, w tym w sektorze rolnictwa, sektorze żywności, sektorze budowlanym, sektorze materiałów, takich jak tworzywa sztuczne i tekstylia, sektorze chemikaliów i sektorze transportu, a także daje wiele ciekawych możliwości obywatelom i przedsiębiorstwom UE. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, dokładnie przeanalizuję pełny potencjał rozwijających się sektorów biogospodarki. Uważam, że biogospodarka może znacznie zwiększyć konkurencyjność i dobrobyt, uzupełniając obieg zamknięty i stanowiąc ważny element unijnego Czystego Ładu Przemysłowego. Przedstawię nową strategię w zakresie biogospodarki zgodnie z zobowiązaniem przewodniczącej dotyczącym kontynuowania Europejskiego Zielonego Ładu. Strategia w zakresie biogospodarki jest według mnie kluczowym elementem unijnego programu

na rzecz trwałej konkurencyjności i polityki przemysłowej i jest powiązana z aktem w sprawie biotechnologii, strategią na rzecz nauk biologicznych i aktem w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym.

W ramach udoskonalonej strategii w zakresie biogospodarki musimy wspierać i umożliwiać kluczowe inwestycje w technologie, sektory, produkty i materiały, które mogą pomóc w rozwinięciu biogospodarki. Pierwszorzędną rolę odgrywa tu kwestia obiegu zamkniętego, który pozwoli ograniczyć negatywny wpływ biogospodarki na środowisko, chronić bioróżnorodność i udoskonalać wszystkie usługi ekosystemowe. Wiąże się to z zachęcaniem do strategicznego wykorzystania biomasy i utrzymania jej w obiegu jak najdłużej przed wykorzystaniem do produkcji energii, co pozwoli maksymalnie wykorzystać wsady wtórne (takie jak odpady żywności i rolnicze, produkty uboczne i odzyskane odpady).

Jestem zwolenniczką myślenia, że biomasa jest wprawdzie odnawialna, ale nie jest nieskończona. W czasach zaostrzającej się rywalizacji o biomasę bardzo ważne jest zarządzanie presją na grunty i biomasę zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami UE, w tym globalnymi ramami różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu. Takie zarządzanie opiera się na zrównoważonym środowiskowo wyborze dostawców materiałów wsadowych i wdrożeniu zasad kaskadowego wykorzystania biomasy, tak aby w pełni wykorzystywano jej wartość ekonomiczną i środowiskową. Koncentrując się na niedocenianych materiałach wsadowych, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju i obiegu zamkniętego, możemy uwolnić potencjał zrównoważonej bioenergii, zwłaszcza w sektorach takich jak lotnictwo, które w najbliższej przyszłości będą prawdopodobnie nadal opierać się na paliwach ciekłych.

Aby osiągnąć te cele, strategia powinna określać szereg sektorów i produktów biogospodarki, na których UE powinna się skupić w pierwszej kolejności, oraz sposoby wspierania ich rozwoju i wzmocnienia przedsiębiorstw, które prowadzą działalność w tych sektorach. Musimy wziąć pod uwagę fakt, że w wielu przypadkach bioprodukty nie są obecnie konkurencyjne pod względem kosztów w porównaniu z kopalnymi alternatywami. Działania, które mogą być wsparciem dla zrównoważonych przedsiębiorstw i ułatwić im wdrożenie rozwiązań biotechnologicznych w zakładach produkcyjnych („od laboratorium do fabryki”), to na przykład oznakowanie ekologiczne, uproszczenie procedur regulacyjnych, zachęty do stosowania rozwiązań biotechnologicznych w drodze zamówień publicznych, ustanowienie odpowiednich norm branżowych oraz ewentualne wprowadzenie wymogów dotyczących zawartości materiału biogenicznego w odniesieniu do wybranych kategorii produktów po dokładnym rozważeniu tej kwestii i przeprowadzeniu konsultacji ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zamierzam opracować omawianą strategię w ramach otwartego i wielostronnego dialogu z instytucjami UE i zainteresowanymi stronami. Zobowiązuję się oprzeć moją strategię na najnowszych danych naukowych, wykorzystując wyniki, spostrzeżenia i badania udostępnione od czasu ostatniej aktualizacji strategii w 2018 r., w tym te pochodzące ze Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym o budżecie w wysokości 2 mld euro realizowanego w ramach programu „Horyzont Europa”. W przyszłości musimy również określić, gdzie potrzebne są kluczowe inwestycje w technologie, sektory, produkty lub materiały, które przyczynią się do rozwoju biogospodarki, a jednocześnie zniwelują różnicę między popytem na biomasę a popytem na nią, w szczególności poprzez wspieranie zrównoważonego środowiskowo wyboru dostawców, maksymalizację wykorzystania wsadów wtórnych, takich jak odpady żywności i rolnicze, oraz jak najdłuższe utrzymywanie biomateriałów w zastosowaniach materiałowych.

Pytania Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

8. Jak planuje Pani przyczynić się do Czystego Ładu Przemysłowego? W związku z tym jakie środki przewiduje Pani w ramach aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, w szczególności jeśli chodzi o surowce krytyczne? W jaki sposób zamierza Pani nadal dążyć do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń i jakie środki Pani zdaniem należy ująć w nowym pakiecie dotyczącym przemysłu chemicznego? Czy w tym kontekście ma Pani jakieś konkretne plany co do PFAS? Jakie działania w ramach europejskiej strategii odporności na deficyt wody zamierza Pani zaproponować względem sektorów energii, przemysłu i technologii cyfrowych? Jak zamierza Pani dalej rozwijać inicjatywę nowego europejskiego Bauhausu?

Czysty Ład Przemysłowy określi sposoby, w jakie będziemy wspierać naszą konkurencyjność, odporność i autonomię strategiczną, dążąc jednocześnie do neutralności klimatycznej. Chcemy zwiększyć konkurencyjność przemysłu, jednocześnie w pełni wykorzystując potencjał czystej gospodarki o obiegu zamkniętym, aby

ograniczyć zanieczyszczenie środowiska, wyczerpywanie się zasobów i utratę bioróżnorodności. Współpracując ściśle z wiceprzewodniczącą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji, wiceprzewodniczącym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej oraz komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu nad Czystym Ładem Przemysłowym, będę dążyć do wyznaczenia drogi do dekarbonizacji przemysłu oraz zasobooszczędnej i czystej gospodarki o obiegu zamkniętym. Podejścia oparte na obiegu zamkniętym pozwolą zoptymalizować produktywność zasobów i wykorzystanie materiałów wtórnych i powinny być integralną częścią Czystego Ładu Przemysłowego.

Chcę, aby akt w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym koncentrował się na przeszkodach, które nadal utrudniają transformację. W swoich sprawozdaniach Enrico Letta i Mario Draghi stwierdzili, że są to brak wydajnego jednolitego rynku odpadów, surowców wtórnych i zrównoważonych produktów o obiegu zamkniętym, niski popyt na surowce wtórne i ceny surowców pierwotnych, które nie odzwierciedlają ich wpływu na środowisko. Ocena skutków aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym obejmie zatem analizę wyzwań związanych z popytem na surowce wtórne i ich podażą. Zamierzam w tej sprawie nawiązać również współpracę z zainteresowanymi stronami. Konkretnie działania będą zależeć od wyników oceny i konsultacji z zainteresowanymi stronami. Niezależnie od tego wdrożenie istniejących przepisów również będzie miało ogromne znaczenie dla pomyślnego przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. W mojej odpowiedzi na pytanie 4 zarysowuję możliwe elementarne działania, które warto rozważyć. Opracuję je tak, aby w miarę możliwości ułatwić działalność przedsiębiorstw aktywnych w sektorach gospodarki o obiegu zamkniętym. Należy zadbać o to, by producenci surowców wtórnych mogli sprzedawać swoje produkty na jednolitym rynku i nie musieli stosować się do różnych przepisów w zależności od państwa członkowskiego.

Podejścia oparte na obiegu zamkniętym będą miały zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celu wyznaczonego w akcie w sprawie surowców krytycznych, polegającego na tym, że 25% surowców strategicznych ma do 2030 r. pochodzić z recyklingu. Wymogi dotyczące ekoprojektu powinny wymuszać takie projektowanie produktów zawierających surowce krytyczne, aby te produkty były trwałe oraz nadawały się do naprawy i recyklingu. Również surowce „niekrytyczne” stanowią wyzwanie dla producentów. Wiele z nich (stal, cement, tworzywa sztuczne, biomateriały itp.) ma znaczny ślad węglowy, a wiele unijnych przedsiębiorstw jest uzależnionych od ich przywozu z państw trzecich, co sprawia, że surowce te podlegają zmienności cen i niedoborom dostaw, przez co UE jest bardziej podatna na zagrożenia z punktu widzenia autonomii strategicznej.

Jak już wspomniałam w mojej odpowiedzi na pytanie 5, inicjatywy w ramach planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń z 2021 r. dobiegły już końca lub są na bardzo zaawansowanym etapie. Zgodnie z wytycznymi politycznymi nowo wybranej przewodniczącej priorytetem na nadchodzące lata będzie wdrażanie tych inicjatyw i wspieranie państw członkowskich – w tym regionów, społeczności wiejskich i miejskich – w dopilnowywaniu, aby te inicjatywy były skuteczne i przynosiły oczekiwane rezultaty.

W wytycznych politycznych wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca zapowiedziała też pakiet dotyczący przemysłu chemicznego, który będzie częścią Czystego Ładu Przemysłowego. Zobowiązuje się do opracowania w 2025 r. wraz z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej wniosku ustawodawczego w sprawie zmiany rozporządzenia REACH – jak już wspomniałam w mojej odpowiedzi na pytanie 5 – aby uprościć i uaktualnić ramy regulacyjne, co pozwoli zwiększyć trwałą konkurencyjność i bezpieczeństwo w UE oraz chronić zdrowie ludzkie i środowisko.

Zanieczyszczenie gleby i wody substancjami PFAS stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i środowiska oraz pociąga za sobą znaczne koszty społeczne i gospodarcze. W odpowiedzi na pytanie 5 opisuję, w jaki sposób zamierzam podejść do kwestii ograniczeń dotyczących PFAS i warunków, na jakich ich stosowanie byłoby dozwolone.

W pytaniu 3 przedstawiłam szczegółowe plany dotyczące europejskiej strategii odporności wodnej. Ważnym elementem tej strategii będzie promowanie obiegu zamkniętego i oszczędnego gospodarowania wodą. Dołożę wszelkich starań, aby podejmować działania sprzyjające nowym możliwościom rynkowym dla i tak już wysoce konkurencyjnego przemysłu wodnego UE. 40% światowych patentów w dziedzinie gospodarki wodnej to patenty europejskie, a ja wierzę w potencjał naszych przedsiębiorstw w tym sektorze.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę promować nowy europejski Bauhaus (NEB) jako program wspierający Europejski Zielony Ład. Dzięki konkretnym projektom NEB we wszystkich państwach członkowskich i ich regionach możemy sprawić, że obywatele, naukowcy i przedsiębiorcy będą mogli zobaczyć na własne oczy, co oznacza obieg zamknięty w praktyce. Punktem wyjścia moich działań będą dotychczasowe sukcesy; posłużę się instrumentami finansowania, aby wspierać badania naukowe, testowanie projektów i ich

wersje demonstracyjne zgodnie z duchem Bauhausu i jego trzema podstawowymi wartościami – zrównoważonym rozwojem, włączeniem społecznym i estetyką. Wykorzystam zaangażowanie społeczności Bauhausu i perspektywę skoncentrowaną na ludziach, aby zwiększyć widoczność i społeczne poparcie dla czystej i sprawiedliwej transformacji. Będę ściśle współpracować z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw spójności i reform, komisarzem do spraw start-upów, badań i innowacji oraz komisarzem do spraw energii i mieszkalnictwa.

Pytanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

9. W piśmie określającym zadania przewodnicząca Komisji Europejskiej zwróciła się do Pani o przewożenie – wraz z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej – pracom nad aktem w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, które mają zmierzać do ustanowienia jednolitego rynku odpadów i do wzmocnienia wysiłków na rzecz rozwoju jednolitego rynku zrównoważonych produktów. Jaka jest Pani wizja i jakie konkretne działania, w tym środki ustawodawcze, zamierza Pani podjąć w nadchodzących latach, aby osiągnąć te cele?

Chcę, aby akt w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym koncentrował się na przeszkodach, które nadal utrudniają transformację. Są to m.in. brak wydajnego jednolitego rynku odpadów, surowców wtórnych i zrównoważonych produktów, o obiegu zamkniętym, niski popyt na surowce wtórne, a także to, że ceny surowców pierwotnych nie odzwierciedlają ich wpływu na środowisko.

W ramach aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym zaproponuję zatem środki regulujące popyt i podaż przy jednoczesnym uproszczeniu ram regulacyjnych, o czym Enrico Letta i Mario Draghi wspomnieli również w swoich sprawozdaniach. Wszystkie konkretne środki będą oparte na kompleksowych ocenach skutków i opiniach zainteresowanych stron. Przedstawiłam już moją wizję i nakreśliłam działania, jakie zamierzam podjąć, w odpowiedziach na pytania 4 i 8.

Nie będę stosować uniwersalnego podejścia, ponieważ różne materiały wiążą się z różnymi problemami w zakresie popytu i podaży. Wszelkie działania mające na celu poprawę sytuacji na rynku zasobów wtórnych będą odzwierciedlać fakt, że rynki różnych produktów (np. tworzyw sztucznych, tekstyliów, metali, biomateriałów i minerałów niemetalicznych) mają własną specyfikę. Planuję stworzenie jednolitego rynku zrównoważonych produktów zwiększającego konkurencyjność i oferującego konsumentom produkty, które są trwałe, nadają się do naprawy i są wysoce wydajne. Będą na nim panowały sprawiedliwe warunki działania regulowane spójnymi przepisami dla producentów w całej Europie. Rozwijając możliwości dla podmiotów zajmujących się recyklingiem, regeneracją, naprawą i odnawianiem produktów, chcemy stworzyć nowe miejsca pracy dla osób o różnych kwalifikacjach w każdym państwie członkowskim, a tym samym stymulować wzrost gospodarczy i zrównoważony rozwój.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, w pierwszym roku kadencji będę koordynowała prace nad przyjęciem pierwszego Planu prac dotyczącego rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów. Plan ten będzie określał kluczowe kategorie produktów, w odniesieniu do których będą miały zastosowanie nowe kryteria ekoprojektu, i skupi się na produktach konsumenckich i przemysłowych o dużym wpływie. Zobowiązuję się opracować te nowe normy w drodze przejrzystych konsultacji i angażując w to zainteresowane strony za pośrednictwem Forum Konsultacyjnego ds. Ekoprojektu. Chcę ustanowić wymogi, które wydłużą cykl życia materiałów i produktów w gospodarce UE, jednocześnie ograniczając koszty i wysiłki administracyjne zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorstw.

Wreszcie, jeśli chodzi o jednolity rynek odpadów, zajęliśmy się już problemem fragmentacji rynku UE, eliminując różnice w transpozycji, interpretacji i stosowaniu przepisów dotyczących odpadów. Jednolity rynek odpadów i zasobów wtórnych nadal jednak nie funkcjonuje idealnie. Musimy usunąć pozostałe bariery. Aby dodatkowo wzmocnić jednolity rynek odpadów i pochodzących z nich surowców wtórnych, można na przykład przyjąć spójne podejście do kryteriów zniesienia statusu odpadu czy kwestii rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

Pytania Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

10. Rolnictwo i leśnictwo zajmują największą część gruntów, więc znacząco przyczyniają się do celów UE w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej. Jak zamierza Pani pogodzić cele ochrony różnorodności biologicznej i zachowania przyrody z utrzymaniem produkcji rolnej oraz z zapewnieniem bezpieczeństwa żywnościowego

i zrównoważonego wykorzystania biomasy? Jak zamierza Pani wzmocnić odporność rolnictwa na deficyt wody, aby zwiększyć produkcję rolną? Jakie są Pani pomysły na wkład w wizję żywności i rolnictwa? W jaki sposób zadba Pani o uwzględnienie sektorów rolnictwa i leśnictwa w strategii dotyczącej biogospodarki?

Strategiczny dialog na temat przyszłości rolnictwa w UE jest ważnym kierunkowskazem w procesie tworzenia społecznie odpowiedzialnych, rentownych i zrównoważonych środowiskowo systemów rolno-spożywczych. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam ściśle współpracować z komisarzem do spraw rolnictwa i żywności oraz kontynuować prace w ramach strategicznego dialogu, tak aby unijny sektor rolny pozostał konkurencyjny, odporny i zrównoważony.

Rolnicy i leśnicy są ważnymi zarządcami gruntów silnie powiązanymi ze środowiskiem naturalnym. Zasadniczą rolę w ich pracy odgrywają zdrowa gleba, czysta woda i czyste powietrze, a także duża bioróżnorodność, nad którymi to oni sprawują główną pieczę i które umożliwiają produkcję podstawowej, bezpiecznej i wysokiej jakości żywności dla nas wszystkich. Grunty rolne są również pochłaniaczem dwutlenku węgla, a dla sektorów biogospodarki stanowią źródło odnawialnych zasobów, np. biomasy, którą wykorzystuje się w przemyśle i energetyce. Rolnicy i leśnicy są głęboko świadomi wpływu, jaki susze, powódzie, pożary roślinności, niedobór wody i utrata bioróżnorodności mogą mieć na ich źródła utrzymania. Mogą one wiązać się m.in. z obniżonym bezpieczeństwem żywności i zwiększonym ryzykiem występowania agrofagów roślin i chorób zwierząt. Wzrost rywalizacji o zasoby i grunty może również w perspektywie długoterminowej prowadzić do wyższych kosztów społecznych i gospodarczych. Wierzę, że razem możemy przeciwdziałać utracie bioróżnorodności i pogorszeniu jakości wody poprzez wdrożenie zrównoważonych praktyk rolniczych.

Musimy zadbać o to, aby dochody rolników i leśników były atrakcyjne i stabilne oraz aby odzwierciedlały ich kluczową rolę w dbaniu o przyrodę, regenerację gleb oraz czystą wodę i czyste powietrze. Lepsze gospodarowanie składnikami odżywczymi i pestycydami jest częścią rozwiązania, które ma ograniczyć zanieczyszczenie środowiska i pomóc zachować dobrą jakość gleb, dbając jednocześnie o konkurencyjność rolnictwa i o to, aby sektor ten uwzględniał dobro planety. Jestem świadoma tych wyzwań, ale jednocześnie obiecuję dążyć do optymalnego rozwiązania, które będzie korzystne dla wszystkich.

Musimy również poprawić pozycję producentów surowców w łańcuchu wartości biogospodarki i w pełni wykorzystać jego potencjał. Pracując nad nową strategią UE w zakresie biogospodarki, zamierzam współpracować i przeprowadzić konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym rolnikami i leśnikami, aby uwzględnić ich perspektywę i potrzeby (zob. pytanie 7).

Rolnicy utrzymują się ze swoich produktów. Jest to pełen wyzwań sektor, który kształtują warunki pogodowe i zmieniające się ceny rynkowe. Jeżeli chcemy, aby rolnicy kontynuowali przechodzenie na bardziej zrównoważone środowiskowo praktyki, musimy wsłuchać się w ich głosy z ostatnich miesięcy i wyciągać z nich wnioski, które posłużą nam do opracowania i wdrożenia nowego podejścia do zrównoważonego rozwoju, wspierania dekarbonizacji i zachowania bioróżnorodności. Jestem ogromną zwolenniczką zachęt i nagród, takich jak płatności za usługi ekosystemowe, które promują ochronę usług ekosystemowych i ich zrównoważone wykorzystanie. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, w pierwszej kolejności zajmę się opracowaniem działań sprzyjających przyrodzie oraz inwestycjami prywatnymi na rzecz przyrody, które uzupełnią finansowanie publiczne, w tym przyspieszę prace nad tzw. nature credits w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami, w tym z państwami członkowskimi, międzynarodowymi partnerami i organizacjami.

Na rozpatrzenie oczekują dwa wnioski ustawodawcze dotyczące monitorowania lasów i gleby, dzięki którym monitorowanie i zrównoważona gospodarka leśna mają ulec poprawie. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, z przyjemnością podejmę współpracę z Parlamentem Europejskim w tych kwestiach. Jestem przekonana, że środki zachęty są niezbędne do ustanowienia dla leśników odpowiednich ram służących promocji odpornych lasów, które przyczyniają się do zachowania bioróżnorodności, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz rozwoju biogospodarki. Uważam również, że musimy docenić dotychczasowe działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Będę dążyć do ułatwienia i ożywienia prywatnych inwestycji w tym kontekście.